

ROMANTIZAM < romantično (engl.) – nestvarno, sanjarski, maštovito, osjećajno

kraj 18. st. (predromantizam); 1800. – 1830./1840. (romantizam)

OBILJEŽJA

- ☀️ **specifičan** razvoj u nacionalnim književnostima
- ☀️ **zajednička** obilježja: subjektivizam, buntovnost usmjerena prema feudalizmu, zanimanje za nacionalnu povijest, narodnu književnost, misticizam, okultno i mistično, prirodu
- ☀️ umjetnik je nadahnuti **GENIJ** (individualizam), a umjetnost ima **ESTETSKO-EMOCIONALNU ULOGU: ostvarenje ljepote**

ROMANTIČARSKI SVJETONAZOR

- ☀️ melankolija i pesimizam, poljuljana vjera u društvene vrijednosti, klonuće – **svjetska bol** (njemački *Weltschmerz*) ⇒ **KULT PATNJE**
- ☀️ **bijeg** u samoću, prirodu; **romantičarska osjećajnost**

ROMANTIČARSKI JUNAK

preosjetljivi osamljenik i lualica, buntovnik razočaran društvom;, nemirna duha, čezne za smirenjem koje ne može pronaći; nesklad između želja i mogućnosti njihova ostvarenja – „tjesna mu je koža“; tajanstven i mračan ⇒ **VERTEROVSKI JUNAK, BAJRONOVSKI JUNAK, SUVIŠNI ČOVJEK**

KNJIŽEVNOST: *prodor lirskoga* u druge rodove (**mješovite** književne vrste)

TEMATIKA: **intimna, pejzaž i egzotika, nacionalna povijest, mistika**

- ☀️ **LIRIKA:** lirske pjesme i poeme
- ☀️ **EPIKA:** roman u stihu, epistolarni roman, roman-dnevnik, povijesni roman; novele, kriminalističke priče, umjetničke bajke
- ☀️ **DRAMA:** povijesna drama, tragedija
- ☀️ **DISKURZIVNI OBLICI:** putopis, esej

PREDROMANTIZAM: javlja se kao **pobuna** protiv klasicizma (u **Njemačkoj** pokret *Sturm und Drang* – Goethe, Schiller, u **Engleskoj** *grobjljanska poezija* i *gotski roman*, u **Francuskoj** djelo *J. J. Rousseaua: Julija ili Nova Heloisa*) – kraj 18. st.; društvena zbivanja: **nacionalni pokreti, Francuska revolucija, Napoleonov uspon i pad**

Z
E
M
L
J
E
I
P
R
E
D
S
T
A
V
N
I
C
I

NJEMAČKA

J. W. Goethe: *Patnje mladog Werthera* (epistolarni rom.); *Faust* (spjev)

ENGLESKA

W. Wordsworth, S. T. Coleridge: *Lirske balade* – **JEZERSKI PJESNICI**
G. Gordon Byron: *Putovanje Childea Harolda* – (poema)
W. Scott: *Ivanhoe* (povijesni roman)

FRANCUSKA

Alphonse de Lamartine: *Pjesničke meditacije* (pjesma *Jezero*)
Victor Hugo: *Zvonar crkve Notre-Dame* (povijesni roman); *Jadnici*

AMERIKA

Edgar Allan Poe: *Groteskne priče i arabeske; Crni mačak* (novele); *Gavran* (poema). *Annabel Lee* (piesma)

RUSIJA

A. S. Puškin: *Evgenij Onjegin* (roman u stihu)
M. J. Ljermontov: *Junak našega doba* (roman dnevnik)